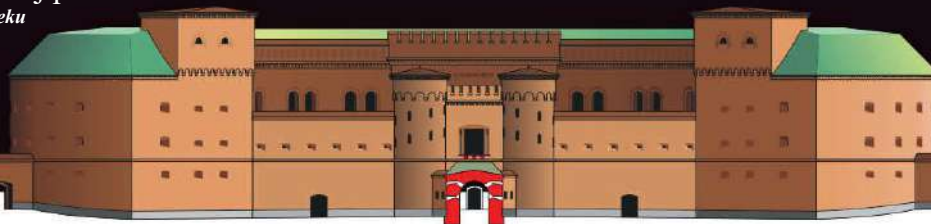

<http://www.fort.mariwoj.pl>

Fortyfikacje poligonalne XIX wieku

Mariusz Wojciechowski, Słupsk
mariusz@mariwoj.slupsk.pl

Maj 2020

Garnison-Bau-Director V. Armee-Corps Poznań 1828-65

GARNISON-BAU-DIRECTOR b. V. ARMEE-CORPS

Na podstawie „ranglist” armii pruskiej

Garnison-Bau-Director to oficer inżynier, który był:

- 1) doradcą technicznym intendentury (*technischer Consulent der Intendantur*) oraz
- 2) kierującym i nadzorującym mistrzem budowlanym (*ausführender und beaufsichtigender Baumeister*).

Był to oficer w stopniu kapitana (rzadko majora) z właściwej inspekcji inżynierskiej Korpusu Inżynierów (rzadziej ze Sztabu).

Do 1840 roku jeden dyrektor był przydzielony do każdego z 8 korpusów armijnych, z wyjątkiem Gwardyjskiego w Berlinie. Niektóre stanowiska zlikwidowano w latach 40-tych – z wyjątkiem I, V, VI i VII. Stanowisko przy poznańskim V Korpusie Armijnym utrzymano do 1865 roku (1828–30 *ad interim* Cap. Köppe z 3. Insp. Inż., 1831–33 Cap. Köppe, 1834 *ad interim* Cap. Blecken v. Schmeling, 1835–36 *ad interim* Cap. Hardenack, 1837–40 Cap. Hardenack, dalej jak w tabeli).

Na kilka lat stanowiska utworzono w 1867 roku przy nowych korpusach IX i X; w 1870 nie było już ich nigdzie.

Dyrektor nadzorował budowy (*Neubaues*) i większe remonty (*Reparaturbaues*) budynków garnizonowych, podlegał dowództwu korpusu armijnego (*General-Commando*), prowadził coroczne inspekcje, współpracował z *Platz-Ingenieurem*. Ustalenia inżyniera twierdzy (*Ingenieur-Offizier vom Platz*) były mu przekazywane za pośrednictwem inspektora fortecznego (*Festungs-Inspector*) właściwego terytorialnie inspektoratu.

W Poznaniu zdarzyło się raz, że dyrektor został oficerem inżynieryjnym twierdzy: kpt. Bernis podczas reorganizacji Korpusu Inżynierów w 1857 roku.

	Korpus Armijny											
	G Berlin	I Królewiec	II Szczecin	III Berlin	IV Magdeburg	V Poznań	VI Wrocław	VII Münster	VIII Koblencja	IX Schleswig	X Hannover	XI Cassel
1840	X	+	+	+	+	Cap. Hardenack	+	+	+			
1841	X	+	+	+	+	Cap. Oettinger	+	+	+			
1842	X	+	+	+	+	Cap. Oettinger	+	+	+			
1843	X	+	X	+	+	<i>Ad interim</i> Hptm. Döring	+	+	+			
1844	X	+	X	+	+	Hptm. Döring	+	+	X			
1845	X	+	X	+	+	Hptm. Zimmermann	+	+	X			
1846	X	+	X	+	X	Hptm. Ferdinand Kressner	+	+	X			
1847	X	+	X	X	X	Hptm. Ferdinand Kressner	+	+	X			
1848	X	+	X	X	X	Hptm. Ferdinand Kressner	+	+	X			
1849	X	X	X	X	X	Hptm. Pirschner	+	+	X			
1850	X	X	X	X	X	Hptm. Pirschner	+	+	X			
1851	X	+	X	X	X	Hptm. Pirschner	+	+	X			
1852	X	+	X	X	X	Hptm. Bellmann	+	+	X			
1853	X	X	X	X	X	Hptm. Julius Bernis	+	+	X			
1854	X	+	X	X	X	Hptm. Julius Bernis	+	+	X			
1855	X	+	X	X	X	Hptm. Julius Bernis	+	+	X			
1856	X	+	X	X	X	Mjr. Julius Bernis	+	+	X			
1857	X	+	X	X	X	Hptm. Nowag	+	+	X			
1858	X	+	X	X	X	Hptm. Nowag		+	X			
1859	X	+	X	X	X	Hptm. Nowag	+	+	X			
1860	X	+	X	X	X	Hptm. Franke	+	+	X			
1861	X	+	X	X	X	Mjr. Franke	+	+	X			
1862	X	+	X	X	X	Mjr. Franke	+	+	X			
1863	X	+	X	X	X	Mjr. Franke	+	+	X			
1864	X	+		X	X	X	+	+	X			
1865	X	+	X	X	X	Hptm. From	+	+	X			
1866	X	X	X	X	X	X	X	+	X			
1867	X	X	X	X	X	X	X	+	X	+	+	X
1868	X	X	X	X	X	X	X	X	X	+	+	X
1869	X	X	X	X	X	X	X	X	X	+	+	X